

POSUDEK ŠKOLITELE DISERTAČNÍ PRÁCE

Jméno a příjmení doktoranda: **Mgr. Kateřina RATISLAVOVÁ**
Studijní program: Ošetrovatelství
Školitel: **doc. MUDr. Jiří Beran, CSc.**
Název disertační práce: **Psycho-socio-spirituální péče porodní asistentky o ženu po perinatální ztrátě**

To, jak se živí vyrovnávají s odchodem svých blízkých ze života, je velké téma, které jde napříč lidskými kulturami od úsvitu jejich dějin. Hroby jsou často jedinými památkami, které po dávno zmizelé kultuře zbyly. Transkulturální pohled na toto téma přináší např. současná výstava v Náprstkově muzeu v Praze (Rituály smrti), pohled longitudinální (historický) nacházíme na současné plzeňské výstavě Umění umírat aneb O posledních věcech člověka (Národopisné muzeum Plzeňska), které přibližuje toto téma v českém prostředí 19. až počátku 20. století. Obě výstavy vyznívají v náš neprospěch – umírání, smrt a truchlení je tabu. Mezi ojedinělé autory, kteří se v naší literatuře tématu věnují, patří Naděžda Špatenková, v češtině nedávno vyšla kniha švýcarské autorky Vereny Kast Truchlení. Fáze a šance psychického procesu. Portál, Praha 2015

Z výše uvedeného plyne, že téma své disertační práce si Kateřina Ratislavová vybrala opravdu dobře. Perinatální ztráta je sice dílčí výsečí tématu, neboť se našťestí netýká početnější části populace, ale stojí za pozornost z několika důvodů. Krom nepochybné tragičnosti dané tím, že smrt se zjeví nečekaně v jednom z vrcholných okamžiků života, se zde prezentuje dlouhodobý neuh našeho zdravotnictví, jímž je neschopnost zdravotníků komunikovat s nemocnými a hrůza z odhalení této nekompetentnosti, která je vede k tomu, že se před pozůstalými halí do role nedostupných. Mrtvolku dítěte je třeba co nejrychleji odklidit, jako by to byl předmět doličný, důkaz nějakého selhání, ošklivá kaňka na bělostném stejnokroji. Konečně toto téma jasně ukazuje na nedostatek v legislativě. (Zákon o pohřbenictví).

Autorka neaspíruje na to, aby se pustila do boje o legislativní nápravu, je si vědoma toho, že tato meta je mimo její možnosti. V závěru své práce se věnuje formulaci doporučení pro ošetrovatelskou praxi porodních asistentek, pro případ, že by se setkaly s perinatální ztrátou. Toto prostředí dokonale zná a její výstupy jsou podloženy praxí i vlastním výzkumem. Doufejme, že dojdou sluchu u cílové skupiny, kterou tvoří porodní asistentky, ale mohli by to být i porodníci !

Z práce, která čerpá z pečlivého studia žen, které zasáhla perinatální ztráta, je zřejmé, že většinou potřebují kompetentní pomoc. Autorka použila kvalitativní výzkum, který je stále poměrně méně známý a pro zvládnutí své práce si tuto výzkumnou strategii osvojila. Aby dodala své práci přesvědčivosti (případně přesvědčila i ty, pro něž je kvalitativní výzkum méně důvěryhodný), přidala metodu kvantitativního výzkumu. Práce tak získala na důkladnosti a vědecké kvalitě.

Pro úplnost zmiňuji, že práce se zakládá na důkladné znalosti zahraniční i zdejší odborné literatury.

Závěrem uvádím, že se jedná o původní a jednoznačně kvalitní výzkumnou práci věnovanou u nás doposud neprávem opomíjenému tématu. Autorka publikovala v odborných časopisech některé dílčí výsledky, ale práce by si zasloužila zpracování v ucelené podobě do monografie, jíž právě disertační práce by mohla být dobrým základem.

Disertační práce neobsahuje zásadní nedostatky. Případným drobným nedostatkům, jichž není prosto žádné takové dílo, se zde pro jejich nevýznamnost nevěnuji.
Disertační práci Mgr. Kateřiny Rastislavové jednoznačně doporučuji k obhajobě.

V Plzni 16. 3. 2015

Doc. MUDr. Jiří Beran, CSc.